

„De leraar heeft de taak om in zijn lespraktijk vensters te openen op de hemel.”

die besproken worden op een manier waarbij de leerkracht dicht bij de kinderen komt. Schitterend!

Een variatie aan onderwerpen passeert de revue, waarbij verbanden worden gelegd met rekenen, geschiedenis en muziek. Overal wil de docent een venster op de hemel openen. Dit is niet altijd een uitdrukkelijk theologisch leerpunt, maar meer de verwijzing naar "het geheim" achter de dingen. Zo worden ook in de lessen voor het voortgezet en het hoger onderwijs de leerlingen aan het denken en reflecteren gezet. De docent is niet zozeer de leraar die aanwijst wat de leerlingen moeten leren, maar een gids die hen meeneemt op de weg en hun zelf kennis leert op te doen. Het is een weg die ze samen gaan, waardoor de docent ook zelf lessen leert. Dat kan verrassingen opleveren, of verbazing en verwondering.

Christelijke kernwaarden

Hoe is deze aanpak te waarderen? Wat doet Mackay anders dan altijd is gedaan? Als ik het reformatisch onderwijs van de achterliggende decennia overzie, zijn er manieren geweest om de leerlingen te vormen. Veel lag op het cognitieve vlak. Identiteit in een vak zat hem vaak in een analyse van het ongeloof in de cultuur en samenleving. Dit moest doorzien worden.

Vervolgens werd gewezen op het christelijk alternatief. Begeleide confrontatie werd dat genoemd.

De laatste jaren is er veel aandacht voor de houding van de docent als identificatiefiguur, het werken aan persoonlijkheidsvorming, christelijke deugden en waardegestuurd onderwijs. Leerlingen moeten vanuit de christelijke kernwaarden in het leven staan.

"Een venster op de hemel" biedt een mooie combinatie van deze elementen. Het zijn doorkijkjes waarover wel nagedacht is, maar die ook verrassingsmomenten

glimp van de eeuwigheid. Het lijkt mij een waardevolle aanvulling op zowel een stevige cognitieve aanpak van het christelijk onderwijs als de betrokken pedagogische relatie die nodig is om onze kinderen en jongeren te bereiken.

Toch is het werk niet af. Veel van de vensters op de hemel in het boek geven zicht op de Schepper en de schepping. Onze confessie heeft ook andere belangrijke elementen: de zondeval van de mens en de gevolgen voor de wereld en de verlossing door Christus. Hoe kunnen deze christelijke essenties verbonden worden met de

Iedere docent weet dat er momenten in de les zijn die niet maakbaar zijn. Die worden gegeven van Hogerhand

hebben. Iedere docent weet dat er momenten in de les zijn die niet maakbaar zijn. Ze worden gegeven van Hogerhand.

Doel van het boek is de lezer hierop te wijzen en hem te helpen gelegenheden daartoe te creëren in de lessen. De uitkomst is dan geen doortimmerde christelijke levensbeschouwing, maar een

lespraktijk? Dat is een uitdaging. Het ene kan leiden tot een diepe verbijstering, het andere tot de grootste verwondering. Er zijn nog meer vensters te openen. Dat kan een mooie opdracht zijn als het boek verder doordacht wordt in bijvoorbeeld een leeskring van leraren op de diverse scholen. Want die plek is het boek waard.

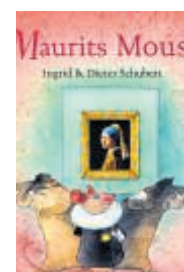
geschiedenis

Denken over Carthago. De erfenis van Duilius, Fik Meijer;
uitg. Elsevier, Amsterdam, 2014;
ISBN 978 90 352 5201 1; 104 blz.; € 12,50.

tekst Rudy Ligtenberg

De classicus Fik Meijer hield op 12 december de 43e Huizinga-lezing in de Pieterskerk te Leiden. De tekst van de lezing is door Elsevier uitgegeven. Meijer gaat in op de vraag hoe het denken van de Romeinen over de Carthagers zich ontwikkelde vanaf het moment dat bevelhebber Gaius Duilius hun in 260 v.Chr. in een zeeslag een nederlaag toebracht. Sindsdien is Carthago in de

beeldvorming de grote verliezer – vooral dankzij de Romeinse geschiedschrijver Livius. Ten onrechte, betoogt Meijer. „De vernietiging van het oude Carthago en het opruimen van de puinhopen voor de bouw van het nieuwe Romeinse Carthago zijn te grondig geweest om de volledige waarheid naar boven te halen.” Hij roept op om, in de geest van historicus Huizinga, de Romeinse bronnen kritisch te benaderen.

prentenboek

Maurits Muis, Ingrid en Dieter Schubert;
uitg. Leopold (in samenwerking met het Mauritshuis), Amsterdam, 2014;
ISBN 978 90 258 6675 4; 30 blz.; € 14,99.

tekst Marianne Witvliet

Midden in de nacht brandt er in het Haagse Mauritshuis licht. Prentenboekenmakers Ingrid en Dieter Schubert laten Maurits Muis zijn kanten kraag recht-trekken en hem water-tandend dwalen langs stillevens vol verrukke-lijk eten. Zijn tocht voert hem via de stier van Pot-ter naar "Het meisje met de parel" van Vermeer. Maar zij is weg. Ineens vliegt daar het puttertje

van Fabritius en hel-pen andere dieren, ook afkomstig van doeken, de dief te zoeken. Zoals in veel prentenboeken van de Schuberts zijn het vooral de prachtige teke-ningen die het verhaal vertellen. Je zou de wei-nig verrassende teksten willen weglaten. Dan kun je met een kind de meest fantastische plots verzinnen, zelf bedenken wat er in de geheimzin-nige gangen gebeurt. En waarom Muis opeens een oorbel in z'n poot houdt.

sterrenkunde

Sterren & planeten 2015. De sterren-hemel van maand tot maand, Erwin van Ballegoij, Roy Keeris en Edwin Mathlener;
uitg. Stichting Universum, Utrecht, 2014;
ISBN 978 9080 020 50 4; 65 blz.; € 12,50.

tekst Bart van den Dikkenberg

Voor de beginnende sterrenkijker heeft de Stichting Universum een toegankelijke en overzichtelijke sterrengids samengesteld, "Sterren & planeten 2015".

De gids is eenvoudig van opzet en brengt vooral de hoogt punten voor het voetlicht. Zo is er een lijst "De mooiste hemelverschijnselen van 2015". De opvallendste verschijnselen van elke

maand komen ook nog uitgebreider aan bod.

Een aantal tips en trucs moet het de beginnende astronoom gemakkelijk maken om sterrenkaarten te begrijpen en bijvoorbeeld posities en afstanden aan de sterrenhemel te bepalen.

De sterrengids is vooral bedoeld voor mensen die met een beperkte uitrusting, bijvoorbeeld met een verrekijker, toch zo veel mogelijk willen meekrijgen van de nachtelijke hemel.